

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1541. usque ad annum 1546

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1770

VD18 90118510

§. 139. Altera pars hujus Decreti circa Prædicatores & Quæstores.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66615](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66615)

Sæcul. XVI
A.C. 1546
DE LECTIOIBUS PUBLICIS
publicis, ubi tam honorifica, & ceterorum omnium maxime necessaria lectio hætenus instituta non fuerit, religiosissimorum Principum, ac rerum publicarum pietate & charitate ad Catholicæ fidei defensionem & incrementum, sanæque doctrinæ conservationem & propagationem, insituatur, & ubi instituta foret, & negligeretur, restituatur. Et ne sub specie pietatis impietas disseminetur, statuit eadem sancta Synodus, neminem ad hujusmodi lectionis officium, tam publice, quam privatim admittendum esse, qui prius ab Episcopo loci de vita, moribus, & scientia examinatus & approbatus non fuerit: quod tamen de Lectoribus in claustris Monachorum non intelligatur: docentes vero ipsam sacram Scripturam, dum publice in Scholis docuerint, & Scholares, qui in ipsis Scholis student, privilegiis omnibus de perceptione fructuum, præbendarum & beneficiorum suorum in absentia, a jure communi concessis, plene gaudeant, & fruantur.

§. CXXXIX.

Secunda hujus Decreti pars de Verbi divini Præconibus, & eleemosynarum Quæstoribus.

Labbe p. 755. In altero hujus Decreti capite de Prædicatoribus & Quæstoribus Synodus ita pronuntiat: *Quia Christianæ Reipublicæ*

blicæ non minus necessaria est prædicatio E- Sæcul. XVI.
 vangeliæ, quam lectio, & hoc est præcipuum A C. 1546.
 Episcoporum munus, statuit & decrevit ea-
 dem sancta Synodus, omnes Episcopos, Ar-
 chiepiscopos, Primates, & omnes alios Ec-
 clesiarum Prælatos, teneri per seipsos, si le-
 gitime impediti non fuerint, ad prædican-
 dum sanctum Jesu Christi Evangelium: Si
 vero contigerit, Episcopos, & alios præ-
 didos legitimo detineri impedimento, juxta
 formam generalis Concilii, Viros idoneos
 assumere teneantur, ad hujusmodi prædi-
 cationis officium salubriter exequendum: Si
 quis autem hoc adimplere contempserit, di-
 strictæ subiaceat ultioni. Archipresbyteri
 quoque, plebani, & quicumque Parochiales,
 vel alias curam animarum habentes, Eccle-
 sias quocumque modo obtinent, per se, vel
 per alios idoneos, si legitime impediti fue-
 rint, diebus saltem Dominicis & Festis so-
 lemnibus plebes sibi commissas pro sua & ea-
 rum capacitate pascant salutaribus verbis,
 docendo ea, quæ scire omnibus necessarium
 est ad salutem, annuntiandoque eis cum bre-
 vitate & facilitate sermonis vitia, quæ eos
 declinare, & virtutes, quas sectari oportet,
 ut pœnam æternam evadere, & cœle-
 stem gloriam consequi valeant. Id vero si
 quis eorum præstare negligat, etiamsi ab E-
 piscopi jurisdictione quavis ratione exem-
 ptum se esse prætenderet; etiamsi Ecclesiæ
 quovis modo exemptæ dicerentur, aut ali-
 cui

Sæcul. XVI. cui Monasterio, etiam extra Diœcesim exi-

A C 1546.

Thren. 4.

stenti, forsitan annexæ, vel unitæ, modo re ipsa in Diœcesi sint, provida pastoralis Episcoporum sollicitudo non desit, ne illud adimpleatur: Parvuli petierunt panem, & non erat, qui frangeret eis. Itaque ubi ab Episcopo moniti trium mensum spatio muneri suo defuerint, per censuras Ecclesiasticas, seu alias ad ipsius Episcopi arbitrium cogantur: ita, ut etiam, si sic ei expedire visum fuerit, ex beneficiorum fructibus alteri, qui id præstet, honesta aliqua merces persolvatur, donec principalis ipse respiciens officium suum impleat. Si quæ vero Parochiales Ecclesiæ reperiantur subiectæ Monasteriis in nulla Diœcesi existentibus, si Abbates & Regulares Prælati in prædictis negligentes fuerint, a Metropolitanis, in quorum Provinciis Diœceses ipsæ sitæ sunt, tanquam quoad hoc Sedis Apostolicæ delegatis compellantur. Neque hujus Decreti executionem consuetudo, vel exemptio, aut appellatio, aut reclamatio, sive recursus impedire valeat, quousque desuper a competenti Judice, qui summarie, & sola facti veritate inspecta procedat, cognitum & decisum fuerit: Regulares vero, cujuscunque Ordinis, nisi a suis Superioribus de vita, moribus, & scientia examinati & approbati fuerint, ac de eorum licentia, etiam in Ecclesiis suorum Ordinum prædicare non possunt.

possint, cum qua licentia personaliter se co-
 ram Episcopis præsentare, & ab eis bene-
 dictionem petere teneantur, antequam præ-
 dicare incipiant: in Ecclesiis vero, quæ suo-
 rum Ordinum non sunt, ultra licentiam suo-
 rum Superiorum, etiam Episcopi licentiam
 habere teneantur, sine qua in ipsis Ecclesiis
 non suorum Ordinum nullo modo prædicare
 possint: ipsam autem licentiam gratis Epi-
 scopi concedant. Si vero, quod absit, Præ-
 dicator errores, aut scandala disseminave-
 rit in populum, etiamsi in Monasterio sui
 vel alterius Ordinis prædicet, Episcopus ei
 prædicationem interdicit. Quod si hæreses
 prædicaverit, contra eum secundum juris di-
 spositionem, aut loci consuetudinem proce-
 dat, etiamsi Prædicator ipse generali vel
 speciali privilegio exemptum se esse præten-
 deret: quo casu Episcopus auctoritate Apo-
 stolica, & tanquam Sedis Apostolicæ Dele-
 gatus procedat. Curent autem Episcopi,
 ne quis Prædicator vel ex falsis informatio-
 nibus, vel alias calumniose vexetur, justam-
 ve de eis conquerendi causam habeat. Ca-
 veant præterea Episcopi, ne aliquem vel eo-
 rum, qui cum sint nomine Regulares, ex-
 tra claustra tamen & obedientiam Religio-
 num suarum vivunt, vel Presbyterorum sæ-
 cularium, nisi ipsis noti sint, & moribus
 atque doctrina probati, etiam quorumlibet
 privilegiorum prætextu, in sua civitate, vel
 Diæ-

Sæcul. XVI.
 A C 546.

Sæcul. XVI. *Diœcesi prædicare permittant, donec ab ipsi*
 A C. 1546 *Episcopis super ea re sancta Sedes Apostoli-*
ca consulatur, a qua privilegia hujusmodi
nisi tacita veritate, & expresse mandacio ab
indignis extorqueri verisimile non est. Qua-
stores vero Eleemosynarii, qui etiam quæstua-
rii vulgo dicuntur, cujuscunque conditionis
existant, nullo modo, nec per se, nec per
alium prædicare præsumant, & contra fa-
cientes ab Episcopis & Ordinariis locorum
privilegiis quibuscunque non obstantibus, op-
portunis remediis omnino arceantur.

§. CXL.

Controversia circa fidei Decretum de
Conceptione B. Virginis.

Hæc Decreta in Synodo fuerant per-
 lecta, atque a potissimis approba-
 ta, non deerant tamen pauci quidam,
 qui nonnulla movebant dubia, & qui-
 dem circa primum Decretum, quod de
 Conceptione B. Virginis agit, Gien-
 nensis Episcopus hæc verba addi vo-
 luit: *prout potissima Ecclesie pars magis*
pie credit, vel, cum plures credant, quod
B. Virgo non sit concepta in peccato origi-
nali: Aqueus vero Cardinalis rem re-
ligioso silentio prætereundam, cunctis-
que Prædicatoribus, ne de hac quæ-
stione ad populum dicerent, inhiben-
dum censuit. Porro Saffariensis Epi-
scopus